

caro ekrano,

pošiljam ti odgovorilnik na vprašalnik.

franci slak

1. Katero zgodbo bi rad spraval na platno

Zgodbe, zgodbe, ja, veliko jih je... Nekatere so bolj na površini in imajo bolj jasne oblike, na nekatere se je celo že prilepilo nekaj denarja, druge so bolj nekje globoko noter, včasih butnejo ven na kratko, včasih samo potrkaajo, da se nanje ne pozabi. Bolj so globoko, toliko svobodnejše so. Tiste na površini so že bolj okorele, tudi zapisane že v par verzijah, in spreminjajo se malo, vse premalo. Najbolj na vrhu je trenutno zgodba **Vnukov**, ki jo je v knjižni obliki izdal Louis Adamič v ZDA leta 1935. Gre za zgodbo o treh bratrancih tretjega rodu Galetov, slovenskih priseljencev. Jack, Peter in Andy so generacija, ki ima možnost, da uresniči ameriški sen, potem ko so se njihovi starši izkopalili iz rudnikov in tovarn. Zelo so navezani drug na drugega, čeprav popolnoma različnih značajev. Tudi njihove ambicije gredo v različnih smereh. Andy se iz preprodajalca viskija prelevi v pravega šefa mafije, Jack se vrže v delavsko gibanje in postane sindikalni voditelj, Peter pa želi biti pisatelj, vendar je zaradi poškodbe s plinom na francoski fronti do te mere prizadet, da izgublja stik z resničnostjo. Gre torej za dramo slovanskih duš v ameriškem kotlu. Štorija je polna emocij in presenetljivih preobratov. Globlje pod kožo je zgodba iz knjige **Aquarium** ruskega ubežnika Suvorova, vohunska zgodba o mejah človeške psihične in fizične vzdržljivosti. Junaka pelje pot od sovjetskega kolhoza, kjer kot mlad poba prodaja lubenice, do vrha obveščevalne službe KGB. Tam, na vrhu, se prične boj na življenje in smrt med inteligenco posameznika in vohunskim aparatom. Kako se razplete, boste videli čez kakšnih pet let na filmu. (?)

Tretja zgodba je komedija o slovenskem filmskem režiserju, ki ga po podelitvi oskarjev v L.A.-ju ugrabi ruska mafija (misleč, da je Rus); ta hoče sproducirati čim dražji film, da bi oprala milijone dolarjev. S kufri denarja potuje mož v Rusijo, vendar Srbi ugrabijo avion in z njim pristanejo v Beogradu. Naš vrli filmar investira svoje dolarje v črno trgovino z beograjsko kinoteko, da bi vrnil slovenski filmski fond... Konca tega filma ne bomo videli, ker ga pišem kar tako, bolj za hec in za vajo iz cinizma in avtoironije. Četrta zgodba je **Prehod**, domačega avtorja Vlada Nardina, nekakšen parapsihološki thriller, ki pa ga je potrebno še parkrat potegniti skozi avtomat za pisanje scenarijev...

2. Kako je danes pri nas sploh še mogoč avtorski film?

Ker pri nas ni razvite filmske industrije (finančna, produkcijska, tehnična baza, tržišče... ipd.) so vsi filmi bolj ali manj avtorski. Seveda se spogledujejo z žanri, ponavadi pa se vse skupaj konča tako, da niso ne žanrski, ne avtorski v pravem pomenu besede. Avtorski niso zato, ker ima njihova individualna kreativna ambicija premajhna krila, nekje je povožena, dostikrat že v začetku zatrta, tudi od samih avtorjev. Premalo je samozavesti in kreativne drznosti za pravi avtorski film, pa tudi premalo svetovljanskega obzorja in inteligence. Po drugi strani je sistem financiranja projektov eliminiral možnost tistega drugečnega filma, ki je inkubator pravih avtorskih pisav. Filma brez klasičnega scenarističnega teksta praktično ni več, usoda produkcije se kroji po vsečnosti scenarijev, to pa vemo kam pelje.

3. O čem bi najraje pisal za Ekran?

Najraje bi pisal o vprašanih domačega filma, iz najrazličnejših aspektov. Tudi o ekonomiji, trženju, sistemu financiranja, igri, scenaristiki. Predvsem o scenaristiki, o konceptualnih problemih. Mislim, da bi moral Ekran v vsaki številki objaviti po en scenarij iz bodoče produkcije, da gre v neke vrste javno strokovno obravnavo. Mislim, da bi bilo tako manj neudobnih presenečenj, vsak avtor pa bi velike vloške v film moral upravičiti vsaj z dobro filmsko pismenostjo. •